

Florilegio di poeti italiani contemporanei

گلچینی از شاعران معاصر ایتالیا

Traduzione di Nahid Norozi
برگردان از ناهید نوروزی

Eugenio Montale
(Genova, 1896-1981)

Spesso il male di vivere ho incontrato
da *Ossi di seppia*, 1925

Spesso il male di vivere ho incontrato:
era il rivo strozzato che gorgoglia,
era l'incartocciarsi della foglia
riarsa, era il cavallo stramazato.

Bene non seppi, fuori del prodigio
che schiude la divina Indifferenza:
era la statua nella sonnolenza
del meriggio, e la nuvola, e il falco alto levato.

یوجنیو مونتاله
(1896 - 1981)

شاعر، منتقد و نویسنده، زاده جنوا، برنده جایزه نوبل

با درد زیستن رویا رو بوده ام بسی
از مجموعه استخوانهای ماهی مرکب، 1925

با درد زیستن رویا رو بوده ام بسی
جویباری خفه بود که می جوشید
در خود پیچیدن برگی بود خشک،
و اسبی سخت به زمین کوفته

نیک ندانستم، و رای اعجاز
چه را می گشاید بی تفاوتی الهی:
تندیسی بود در خواب آلودگی قیلوله،
و ابری بود، و شاهینی بلند بالا

Forse un mattino andando in un'aria di vetro
da *Ossi di seppia*, 1925

Forse un mattino andando in un'aria di vetro,
arida, rivolgendomi, vedrò compirsi il miracolo:
il nulla alle mie spalle, il vuoto dietro
di me, con un terrore di ubriaco.

Poi come s'uno schermo, s'accamperanno di gitto
alberi case colli per l'inganno consueto.
Ma sarà troppo tardi; ed io me n'andrò zitto
tra gli uomini che non si voltano, col mio segreto.

شاید سپیده دمی با گامهایی در هوایی شیشه ای
از مجموعه *استخوانهای ماهی مرکب*، 1925

شاید سپیده دمی با گامهایی در هوایی شیشه ای،
خشک، با واپس نگر بستنی، خواهم دید انجامیدن معجزه ای:
هیچ پس شانیه هایم، خلأ در قفایم،
با وحشت یک مرد مست.

سپس چونان که بر سپری، خیمه خواهند زد به نا گاهان
در خندان خانه ها تپه ها به فریب همیشگی.
ولیک دیگر دیر خواهد بود؛ و من خاموش خواهم رفت
میان مردمی که وا پس نمی نگرند، با رازم.

Umberto Saba
(Trieste, 1883-1957)

Parole
da *Parole*, 1933-1934

Parole,
dove il cuore dell'uomo si specchiava
-nudo e sorpreso- alle origini; un angolo
cerco nel mondo, l'oasi propizia
a detergere voi con il mio pianto
dalla menzogna che vi acceca. Insieme
delle memorie spaventose il cumulo
si scioglierebbe, come neve al sole.

اومیرتو سبیا
(1883-1957)
شاعر و نویسنده، زاده تریسته

واژه ها
از مجموعه *واژه ها*، 1933-1934

واژه ها،
آنجا که قلب انسان خود را می نگریست
-لخت و اعجاب انگیز- در اصل خویش؛ گوشه ای
می جویم در دنیا، واحه ای خوشآیند
که پاک کنم با گریه ام شما را
از دروغ که کورتان کرده است. و همزمان
از خاطره های دهشتناک پشته
ذوب شود، چون برف در آفتاب.

La capra

da *Casa e compagna*, 1909-1910

Ho parlato a una capra.
Era sola sul prato, era legata.
sazia d'erba, bagnata
dalla pioggia, belava.
Quell'uguale belato era fraterno
al mio dolore. Ed io risposi, prima
per celia, poi perché il dolore è eterno,
ha una voce e non varia.
Questa voce sentiva
gemere in una capra solitaria.

In una capra dal viso semita
sentiva querelarsi ogni altro male,
ogni altra vita.

بز

از مجموعه خانه و بار، 1909-1910

با بزى حرف زدم
روى چمنزار تنها بود و بسته در بند.
سیر از علف، خیس
از باران، بع بع می کرد.
آن بع بع یکسان برادرانه بود
برای دردم. و من جوابش دادم اول به مزاح،
بعد برای اینکه درد جاودانه ست،
صدایی دارد یکتا و ثابت.
این صدا می شنید
ناله را در یک بز تنها.

در بزى با چهره سامی
می شنید زاری. هر درد را،
هر زندگی دیگر را.

Giuseppe Ungaretti
(Alessandria d'Egitto, 1888-1970)

Mattino
da *L'allegria*, 1931

M'illumino
d'immenso

جوزیہ اونگرٹی
(1888-1970)

شاعرو نویسنده، زاده اسکندریه مصر

سپیده دم
از مجموعه شادی، 1931

برفروزم
از بی انتها.

Soldati
da *L'allegria*, 1931

Si sta come
d'autunno
sugli alberi
le foglie

سربازان
از مجموعه شادی، 1931

بودن بسان
برگها
بر درختان
گویی که در پاییز

Agonia

da *L'allegria*, 1931

Morire come le allodole assetate
sul miraggio
O come la quaglia
passato il mare
nei primi cespugli
perché di volare
non ha più voglia
Ma non vivere di lamento
come un cardellino accecato

احتضار

از مجموعه شادی، 1931

مردن چون چکاوک های تشنه
بر سراب
یا بسان بلدرچین
از دریا گذشته
میان نخستین بوته ها
چرا که دیگرش
به پرواز رغبتی نیست
ولی نه به ناله زیستن
چونان سهره ای کورگشته

Dove la luce
da *L'allegria*, 1931

Come allodola ondosa
nel vento lieto sui giovani prati,
le braccia ti sanno leggera, vieni.
Ci scorderemo di quaggiù,
e del mare e del cielo,
e del mio sangue rapido alla guerra,
di passi d'ombre memori
entro rossori di mattine nuove.

Dove non muove foglia più la luce,
sogni e crucci passati ad altre rive,
dov'è posata sera,
vieni ti porterò
alle colline d'oro.

L'ora costante, liberi d'età,
nel suo perduto nimbo
sarà nostro lenzuolo.

جایی که نور
از مجموعه شادی، 1931

مانند چکاوکی موّاج
در باد شوخ بر چمنزاران جوان،
دست ها سبکت می دانند، بیا!
این فرودست را فراموش خواهیم کرد،
دریا را و آسمان را،
و خون پر شتاب مرا در جنگ،
به هوش خواهیم بود از گامهای سایه ها
میان سرخی بامدادان نوین.

جایی که دیگر نور برگ را نمی جنباند
رؤیاهای و رنجهای برگزشته به ساحلهای دیگر
آنجا که لمبیده شامگاه،
ترا به تپه های طلایی خواهیم برد، بیا!

ساعت ثابت، در هاله گمشده اش
برای ما، رها شدگان از عصر
شمد خواهد بود.

Mario Luzi

(Firenze, 1914-2005)

Oscillano le fronde, il cielo invoca

da *Quaderno gotico*, 1947

Oscillano le fronde, il cielo invoca
la luna. Un desiderio vivo spira
dall'ombra costellata, l'aria giuoca
sul prato. Quale presenza s'aggira?

Un respiro sensibile fra gli alberi
è passato, una vaga essenza esplosa
volge intorno ai capelli carezzevole,
nel portico una musa riposa.

Ah questa oscura gioia t'è dovuta,
il segreto ti fa più viva, il vento
desto nel rovo sei, sei tu venuta
sull'erba in questo lucido fermento.

Hai varcato la siepe d'avvenire,
sei penetrata qui dove la lucciola
vola rapida a accendersi e sparire,
sfiora i bersò e lascia intatta la tenebra.

ماریو لوتزی

(1914-2005)

شاعرو نویسنده، زاده فلورانس

شاخه ها در نوسانند، آسمان در التماس ماه

از مجموعه دفتر گوتیک، 1947

شاخه ها در نوسانند، آسمان در التماس ماه.
آرزویی زنده می وزد از سایه ستاره باران،
هوا بر چمن به بازیست.
کدام حضور است که می پیچد؟

نفسی محسوس ما بین درختان گذشته است،
منفجر گوهره ای نا معلوم
پیچده گرداگرد گیسوان، نوازشگر،
و زیر طاقی الهه شعر می آرامد.

آه این شادی تیره به تو بسته است،
راز زنده ترت میدارد، باد بیدار هستی
درخاربوته جنگلی، تویی که
وزیده ای بر علف، در این تخمیر براق.

بر گذشته ای از پرچین آینده،
و نفوذ کرده ای اینجا، جایی که شبتاب می پرد نیز
به پدیداری و ناپیدی، در تماسی آرام بر آلاچیق ها
و تاریکی را دست نخورده بر جا می گذارد.

Notizie a Giuseppina dopo tanti anni
da *Primizie del deserto*, 1952

Che spero, che ti riprometti, amica,
se torni per così cupo viaggio
fin qua dove nel sole le burrasche
hanno una voce altissima abbrunata,
di gelsomino odorano e di frane?

Mi trovo qui a questa età che sai,
né giovane né vecchio, attendo, guardo
questa vicissitudine sospesa;
non so più quel che volli o mi fu imposto,
entri nei miei pensieri e n'esci illesa.

Tutto l'altro che deve essere è ancora,
il fiume scorre, la campagna varia,
grandina, spiove, qualche cane latra
esce la luna, niente si riscuote,
niente dal lungo sonno avventuroso.

خبرهایی برای جوزپین بعد از سال ها
از مجموعه نوبرهای کویر، 1952

به امید چستی ای دوست، درانتظار چه،
کز سفری بدینگونه تار باز گشته ای
تا بدین جا که در آفتاب رگیارها و الا صدایی تیره دارند،
از یاسمن بویناکند و از ریزش کوه؟

من در اینجا ایستاده ام، در این سن که نیک می دانی
نه جوان و نه پیر، در انتظارم،
می نگرم به این حادثه معلق؛
دیگر نمی دانم چه را خود خواستم و چه اجبارم شد
درون خاطر می آبی و بی هیچ آسیبی بیرون می شوی.

همه آن دیگر که باید باشد باقیست هنوز،
رود جاریست، صحرا در تغییر،
تگرگ می بارد، بند می آید، چند سگی در پارس،
ماه بر می آید، هیچ چیز بر نمی خیزد،
هیچ چیز، از خواب دراز ماجراجو.

Salvatore Quasimodo

(Modica, 1901-1968)

Ed è subito sera

da *Ed è subito sera*, 1942

Ognuno sta solo sul cuore della terra

trafitto da un raggio di sole:

Ed è subito sera.

سالواتوره کوازیمودو

(1901-1968)

شاعرو نویسنده، زاده مودیکا در سیسیل، برنده جایزه نوبل

و زود رسیده شامگاه

از مجموعه و زود رسیده شامگاه، 1942

هر کسی ایستاده است تنها بر قلب زمین

تیرخورده پره آفتاب

و زود رسیده شامگاه.

Alla nuova luna

da *La terra impareggiabile*, 1958

In principio Dio creò il cielo
E la terra, poi nel suo giorno
Esatto mise i luminari in cielo
E al settimo giorno si risposò.

Dopo miliardi di anni l'uomo,
fatto a sua immagine e somiglianza,
senza mai riposare, con la sua
intelligenza laica,
senza timore, nel cielo sereno
d'una notte d'ottobre,
mise altri luminari uguali
a quelli che giravano
dalla creazione del mondo. Amen.

به ماه نو

از مجموعه زمین بی مانند، 1958

در آغاز خداوند آفرید آسمان را
و زمین را، سپس در روز
دقیق خود چراغها بر پا داشت در آسمان
و در روز هفتم آسود.
پس از میلیاردها سال آدمی،
از آنرو که به شکل و شمایل همانند او بود،
بی آنکه آنی بیآساید،
با هوش آزاده
خویش، بی باک، در آسمان صاف
یک شب اکتبر،
چراغ هایی همانند نهاد
افزون بر آن دیگران که می گشتند
در آغاز آفرینش جهان. آمین.

Vittorio Sereni
(Luino, 1913-1983)

Terrazza
da *Frontiera*, 1941

Improvvisa ci coglie la sera.
Più non sai
dove il lago finisca;
un murmure soltanto
sfiora la nostra vita
sotto una pensile terrazza.
Siamo tutti sospesi
a un tacito evento questa sera
entro quel raggio di torpediniera
che ci scruta poi gira se ne va.

ویٹوریو سرینی
(1913-1983)

شاعرو نویسنده، زاده لوئینو واقع در شمال ایتالیا

مہتابی

از مجموعه مرز، 1941

به ناگاه در برمان می گیرد شامگاه.
دیگر نمی دانی
کجا دریاچه به پایان می رسد؛
تنها زمزمه ای
به نرمی می وزد بر زند گیمن
زیرمہتابی. آویخته ای.
ما همه معلقیم
امشب به حادثه ای نهانی
در شعاع آن اژدرافکن
که بازرسیمان می کند سپس می خمد و می رود به راه خود.

Paura seconda

da *Stella variabile*, 1972

Niente ha di spaventoso
la voce che chiama me
proprio me
dalla strada sotto casa
in un'ora di notte:
è un breve risveglio di vento,
una pioggia fuggiasca.
Nel dire il mio nome non enumera
i miei torti, non mi rinfaccia il passato.
Con dolcezza (Vittorio,
Vittorio) mi disarmo, arma
contro me stesso me.

ترس همراه

از مجموعه ستاره ناپایدار، 1972

هیچ وحشتناک نیست
صدایی که مرا می خواند
درست من را
از خیابان زیر خانه ام
در پاسی از شب:
بیداری. کوتاه باد ست،
بارانی فراری.
نامم را که می خواند رج نمی کند
گناهانم را، به رخ نمی کشاند گذشته را.
به نرمی (ویتوریو،
ویتوریو) خلع سلاح می کند ، مسلح می کند
مرا به جنگ خود.

Sandro Penna

(Perugia, 1906-1977)

La vita... è ricordarsi di un risveglio

da *Poesie*, 1939

La vita... è ricordarsi di un risveglio
triste in un treno all'alba: aver veduto
fuori la luce incerta: aver sentito
nel corpo rotto la malinconia
vergine e aspra dell'aria pungente.

Ma ricordarsi la liberazione
improvvisa è più dolce: a me vicino
un marinaio giovane: l'azzurra
e il bianco della sua divisa, e fuori
un mare tutto fresco di colore.

سندرو پنا

(1906-1977)

شاعر، زاده پروجا

زندگی... خاطره بیدارشدنی ست

از مجموعه شعرها، 1939

زندگی... خاطره بیدارشدنی ست
غمگین سحرگاه در ترنی: دیدن
نوری لرزان در بیرون: حس کردن
در جسم شکسته، سودای
باکره و ترش را در هوایی بُرنده.

ولی به یاد آوردن رستن
بناگاه شیرین تر است: به من نزدیک
ملوانی جوان: با آبی
و سفید اونیفورمش، و بیرون
یک دریا به تمامی تازه از رنگ.

Io vivere vorrei addormentato
da *Poesie*, 1939

Io vivere vorrei addormentato
entro il dolce rumore della vita.

من زیستنمی خواهم به خواب رفته
از مجموعه شعرها، 1939

من زیستنمی خواهم به خواب رفته
در سر و صدای شیرین زندگی.

Il mare è tutto azzurro
da *Poesie*, 1939

Il mare è tutto azzurro.
Il mare tutto calmo.
Nel cuore è quasi un urlo
di gioia. E tutto è calmo.

دریا یکسره آبی ست
از مجموعه شعرها، 1939

دریا یکسره آبی ست.
دریا یکسره آرام.
در دل گویی فریادی ست
از شادی. و همه چیز به تمامی آرام.

Non c'è più quella grazia fulminante
da *Stranezze*, 1976

Non c'è più quella grazia fulminante
ma il soffio di qualcosa che verrà.

آن زیبایی برق آسا دیگر نیست
از مجموعه غزایب، 1976

آن زیبایی برق آسا دیگر نیست
اما هست وزش چیزی که خواهد آمد.

Straripa nell'umida notte in silenzio
da *Appunti*, 1950

Straripa nell'umida notte in silenzio
il fiume. Addio secco vigore della mia gioventù.

طغیان کرده است در شب نمناک درسکوت
از مجموعه یادداشت ها، 1950

طغیان کرده است در شب نمناک درسکوت
رودخانه. الوداع قوت خشک جوانی من.

Vincenzo Cardarelli
(Corneto Tarquinia, 1887-1959)

Autunno
da *Giorni in piena*, 1934

Autunno. Già lo sentimmo venire
nel vento d'agosto,
nelle piogge di settembre
torrenziali e piangenti
e un brivido percorse la terra
che ora, nuda e triste,
accoglie un sole smarrito.
Ora che passa e declina,
in quest'autunno che incede
con lentezza indicibile,
il miglior tempo della nostra vita
e lungamente ci dice addio.

وینچنزو کاردارلی
(1887-1959)

شاعر و نویسنده، زاده کورنتو تروکونیا واقع در مرکز ایتالیا

پاییز

از مجموعه روزهایی در طغیان، 1934

پاییز. از پیش آمدنش را حس کرده بودیم
در باد آگوست،
در باران های سپتامبر
سیل آسا و گریان
و لرزشی پیمود زمین را
که اکنون، لخت و غمین،
به آغوش می پذیرد آفتابی گمراه.
اکنون که می گذرد و فرو می نشیند،
بهترین اوقات زندگیمان
در این پاییز که می خرامد
با کندی وصف نا پذیرش،
و به درازی خدا نگهدارمان می گوید.

Gabbiani

da *Giorni in piena*, 1934

Non so dove i gabbiani abbiano il nido,
ove trovino pace.
Io son come loro,
in perpetuo volo.
La vita la sfioro
com'essi l'acqua ad acciuffare il cibo.
E come forse anch'essi amo la quiete,
la gran quiete marina,
ma il mio destino è vivere
balenando in burrasca.

مرغان دریایی

از مجموعه روزهایی در طغیان، 1934

نمی دانم لانه مرغان دریایی کجاست،
آنجا که آرامش می یابند.
من هم مانند آنهایم،
همیشه در پرواز.
به نرمی دست به زندگی می سایم
مانند آنها که آب را به صید غذا.
و شاید هم مانند آنها آرامش را دوست می دارم،
آرامش گسترده دریایی را،
ولیکن سرنوشت من زیستنی ست
چون آذرخشی در خروش توفانی.